

Det er ikke Venstres politik. De mennesker får en rimelig pension og må også betale, hvad det koster at bo og leve, og det er i virkeligheden billigt, hvad de betaler for det, de får.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne lige rette en misforståelse over for fru Tove Fergo. Det var tidligere sådan, at man på forsorgshjem fik inddraget hele sin pension og så fik udbetalt lommepege, således at man faktisk betalte med hele sin pension. Reglerne er nu blevet ændret, sådan at man får udbetalt sin pension, men skal betale på forsorgshjem, sådan som man også har gjort det på herberger. Men der er åbnet adgang for, at der kan tages en højere pris også på forsorgshjem, simpelt hen fordi man får en større ydelse, end man gør på herberger.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Vedrørende det kommunale ansvar sagde socialministeren, at kommunerne var begyndt at tage deres opgave mere alvorligt på dette område. Det kan man se af, at der er lavere belægning på herberger og forsorgshjem. Det er da glædeligt, men når nu kommunerne viser den store ansvarsfølelse, var det så ikke en idé at lade dem få pengene også? Det synes jeg. Jeg synes virkelig, at vi skulle honorere kommunerne og sige: Det er dejligt, at I gør det. Værsgo, nu får I pengene ud.

Det samme synes jeg gælder alle de mange puljeordninger, der findes, og som snart er en vældig, vildtvoksende skov, hvor man herindefra sidder og uddeler milde gaver til projektmagere rundt omkring. Lad dog kommunerne få pengene; lad dem, der ved, hvad der er bedst, foretage sig noget for deres borgere. Det ville gavne alle langt mere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 9: Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Adskillelse af reglerne om privat og kommunalt formidlet dagpleje samt fastsættelse af særskilte bestemmelser om klubtilbud m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).

(Fremsat 12/10 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

I sidste samling nåede vi ikke at færdigbehandle dette lovforslag. Derfor er det genfremsat, og vi skal nu i gang med en ny førstebehandling.

Lovforslagets afsnit om pasningsordningerne for børn får nu en tiltrængt tydeliggørelse, så det klart fremgår, hvad der er privat pasning, og hvad der er offentligt dagtilbud. Hermed bliver dagplejen endelig en integreret del af loven, og dermed anerkendes dagplejen efter i mange år at have været betragtet som en overgangsordning, der skulle afhjælpe den store efterspørgsel på daginstitutionsplasser.

Men det væsentligste element i lovforslaget er den nye formulering vedrørende klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud for større børn og unge. Her er der tale om forslag, som omhandler dels forebyggelse af sociale problemer, dels en styrkelse af indsatsen over for svage og udstødte grupper.

Ud over fritids- og ungdomsklubber med lokaler, faste åbningstider, afkrydsningstilbud og forskellige andre tilbud i lokaler indrettet til hver deres formål åbnes der for en styrkelse af mere socialpædagogiske fritidstilbud, som f.eks. kan omfatte aktiviteter i lokalområdet, åbne uformelle væresteder, mødesteder, cafeer med fri deltagelse, opsøgende virksomhed i lokalområdet, hvor de unge opholder sig, og aktiviteter, der baserer sig på én eller på forskellige slags tilbud i tilknytning til rådgivnings- og vejledningsfunktioner.

Disse tilbud på socialpædagogisk virksomhed kan kombineres med egentlig klubvirksomhed, men det er væsentligt, og det er vigtigt at understrege, at vi lægger meget stor vægt på det opsøgende arbejde blandt unge, hvor de opholder sig, samtidig med at vi anerkender, at dette må finde sted under former, hvor de unge i første omgang ikke presses ind i et system med registrering, kontingent etc.

Vi håber i øvrigt, at der kan findes ressourcer til at styrke uddannelserne af de medarbejdere, der skal beskæftige sig med disse opgaver.

Det er også i denne gruppe, det forebyggende arbejde gennem det såkaldte SSP-samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi finder sted. Undersøgelser fra bladet Danske Kommuner nr. 32 i år foretaget i 33 kommuner viser, at kun hver femte af de kommuner, der har været spurgt, har ansat en egentlig SSP-medarbejder. I resten af kommunerne bliver SSP-arbejdet passet ind i det daglige arbejde i socialforvaltninger eller i de nye helhedsforvaltninger.

Kommunerne er af sparegrunde ved at glide tilbage til at vente med at sætte ind, til det brænder alvorligt på i form af hærværk, tyveri og vold, og det sker, samtidig med at vi ved, at antallet af kriminelle handlinger godt nok er faldende blandt børn og unge, men at de lovovertrædelser, der foretages, til gengæld er blevet grovere, især når der er tale om vold. I USA er den hyppigste dødsårsag blandt teenagere mord begået af jævnaldrende. Det er tilstande, vi skal undgå i Danmark. Derfor må en forebyggende indsats prioriteres højt.

Selv om vi i Danmark har et godt og aktivt foreningsliv, er det stadig omkring en fjerdedel af unge mennesker, som overhovedet ikke benytter sig af disse foreningstilbud. Det er især over for disse unge foreningsløse, at ungdomsklubberne fungerer som et sikkerhedsnet med tilbud om socialt samvær og gode, udviklende fritidsaktiviteter. For hvad er alternativet for disse fritidssvage grupper?

I Socialdemokratiet tillægger vi det afgørende betydning, at medlemsbetaling og kontingent fastlægges på et så lavt niveau, at ingen børn og unge udelukkes af økonomiske årsager. Klubberne har en vigtig rolle med hensyn til at fremme de unges ansvarlighed og sociale og kulturelle forståelse, som forudsætter deres deltagelse i en demokratisk beslutningsproces. Vi har derfor nogle klare forventninger om, at de unge i klubberne sikres reel medbestemmelse, når det drejer sig om de daglige aktiviteter i klubberne.

Samfundet har en forpligtelse over for de børn og unge, der er vokset op med et spinkelt grundlag i et hjem, der måske har baggrund i skilsmisse, arbejdsløshed, alkoholisme osv. Hvis der over for denne gruppe gøres en speciel indsats med forebyggende og aktivt opsøgende arbejde, kan vi være med til at sikre, at disse børn og unge får et indholdsrigt voksenliv, og det fortjener de faktisk.

Med disse bemærkninger støtter vi fra Socialdemokratiets side forslaget.

Erik Larsen (V):

Det lovforslag, vi her har til behandling, omfatter to hovedområder.

Den første del er rent redaktionel. Den kommunale dagpleje og afsnittet om daginstitutioner knyttes nu sammen. Denne del af lovforslaget har Venstre ikke bemærkninger til, ud over at vi betragter det som glædeligt, at man efter vores opfattelse hermed tilkendegiver, at man ønsker at gøre den kommunale dagpleje til et værdigt alternativ, til en permanent ordning og dermed en ligestillet ordning med hensyn til de tilbud, som kommunerne kan give børnefamilierne.

Venstre håber, at vi kan give endnu flere tilbud til børnefamilierne om fleksible ordninger. Vi håber, at der her i Folketinget kan blive flertal for, at kommunerne kan lade pengene følge børnene, så det bliver realistisk for forældre at vælge selv at passe deres børn. En sådan løsning vil i høj grad forbedre kommunernes mulighed for at tilbyde pasningsgaranti, uden at man samtidig får en dyr institutionsopbygning.

Hvad angår den anden del af lovforslaget om klubtilbud og andre socialpædagogiske tilbud til større børn og unge, har Venstre det synspunkt, at regeringen går for vidt i sine formkrav til kommunerne. Det, at man pålægger handlingsplaner, er efter vores opfattelse unødvendigt. Vi mener, at der er lavet utrolig mange handlingsplaner, som faktisk har medført, at man ikke har haft tid til at gøre noget for dem, som dette her handler om.

Vi føler, at man vil gøre området til et socialområde, at man vil socialpolitiserer dette område, hvor vi finder, at langt de fleste kommuner kan opbygge disse ting på de områder inden for den kulturelle sektor, inden for fritidssektoren, hvor de private organisationer i øjeblikket arbejder og fungerer.

Jeg ved godt, at der i lovforslagets bemærkninger står, at kommuner kan bygge deres akti-

viteter op omkring disse frivillige organisationer. Men for os er det både uforståeligt og uacceptabelt, at man ikke skriver klart i lovtæksten, at kommunerne kan opfylde deres forpligtelser efter denne lovgivning i et tæt samarbejde med foreninger og private organisationer, som arbejder på børn og unge-området.

I forbindelse med regeringens netop afholdte konference om Byudvalgets arbejde kom der flere flotte indlæg fra socialdemokratiske borgmestre, som netop klart sagde, at man skulle løse disse opgaver i et tæt samarbejde med alle i kommunen værende organisationer og foreninger.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om man ikke kan få præciseret disse muligheder for kommunerne i lovtæksten ligesom i det foregående forslag, vi havde om § 105-institutionerne, hvor det klart af lovtæksten fremgik, at man kunne disse ting. Det vil vi fra Venstre meget kraftigt opfordre til, for det vil være afgørende for, om vi kan støtte de ændringer, der her er tale om på området.

Vi har en mistanke om, at regeringen ønsker at institutionsgøre dette område, når man ikke klart tilkendegiver, at man kan inddrage disse frivillige organisationer.

Dermed ligger der også en grad af mistillid til kommunerne i forslaget, synes vi. De grupper, som vi her ønsker at give relevante tilbud, skal altså efter vores opfattelse ikke gøres til klienter i et socialt system, men skal i så stor udstrækning som overhovedet muligt indgå i de tilbud, der i forvejen findes i kommunerne.

På den baggrund vil vi gå ind i udvalgsarbejdet, og vi håber, at man fra regeringens side er indstillet på at imødekomme de ønsker, vi har på området, for der skal ikke herske nogen tvivl om, at de kritiske bemærkninger, som jeg har gjort her, ikke betyder, at vi ikke ønsker, der skal være tilbud til den målgruppe, som dette her handler om.

Stefan G. Rasmussen (KF):

Når jeg i dag for første gang betræder Tingets talerstol, er det med en vis ære, men ikke bare det: Det er også en personlig glæde, at det netop blev på det socialpolitiske område, at min såkaldte politiske mødom nu skal sprænges.

Tilsyneladende ser lovforslag nr. 9 ganske harmøst ud, og som socialministeren udtrykker det i den skriftlige fremsættelse: »Der er alene tale om en teknisk/redaktionel ændring, der ikke rummer realitetsændringer i regelsættet«.

Jeg kunne godt fristes til at spørge: Hvorfor så i det hele taget bruge tid på at lave en ændring? Ligesom det kan undre mig, at man ikke allerede fra starten har udformet lovkomplekset på en sådan måde, at det blev brugervenligt og let forståeligt.

I bemærkningerne til lovforslaget og i afsnittet vedrørende dagplejen står der, at der i den private dagpleje ingen regler findes for forældreindflydelse. Det er vist en sandhed med modifikationer. Alle ved, at den, der tør tage sagen i egen hånd, som regel er drevet af holdninger, og når forældre vælger at benytte privat dagpleje frem for at benytte de tilbud, der måtte være i det offentlige system, må det skønnes, at disse forældre gør det af hensyn til deres børn og børnenes tarv. Det må da kaldes en vis form for forældreindflydelse.

Hvad angår den anden del af lovforslaget – den del, der omhandler klubtilbud og andre socialpædagogiske tilbud til større børn og unge – er det for Det Konservative Folkeparti vigtigt at understrege nødvendigheden af netop til de unge at få et bredt udvalg af tilbud, således at de ved disse aktiviteter nok styrkes som mennesker, men så sandelig også lærer at erkende det ansvar, det er at være en del af et fællesskab.

Det har aldrig været konservativ politik at fremme egoismen, men derimod i videst mulig forstand at give plads for individualisme.

Men når jeg så ser lidt nærmere på lovforslaget, forekommer det mig, at udtrykket »alene tale om en teknisk/redaktionel ændring, der ikke rummer realitetsændringer i regelsættet«, ikke helt stemmer overens med den måde, hvorpå jeg opfatter forslaget. Men bevares – det kan da skyldes min ringe politiske indsigt, eller måske at der her er tale om et snedigt forsøg på med et let pennestrøg at liste socialdemokratisk højideologisk politik ind ad bagdøren.

For ved at ophæve § 64, stk. 3, i lov om social bistand bortfalder muligheden for ved tilskud nemmere at etablere og indrette private dagpasningsordninger. Dette er – også selv om hele den venstre side af Tinget får grønne knopper, når de hører ordet »privat« – meget u hensigtsmæssigt, og hvorfor nu det?

Jo, for at kunne bevare og videreudvikle og styre det sociale system i Danmark er vi i tiden fremover nødt til at have en vis fleksibilitet indbygget i forvaltningen. Behovet for børnepasning vil som så mange andre ting være af vekslende størrelse. Ved at have et offentligt – om jeg så må at sige – produktionsapparat, der er

dimensioneret til de ekstreme behovssituationer, vil der på alle andre tidspunkter være et uforholdsmæssigt højt omkostningsniveau, og derved beslaglægges ressourcer, der sagtens kunne bruges bedre andre steder i det sociale system.

Tiden er netop nu til at forstå, at privatisering ikke er et spørgsmål om nedlæggelse af den offentlige sektor, men snarere et supplement til at styrke kvalitet, betingelser og vilkår i sektoren. Derfor så vi gerne, at denne paragrafs stk. 3 blev bibeholdt og ikke som nu helt forsvinder. Det er netop dette forsvindingsnummer, jeg undrer mig så meget over. Godt nok er jeg vidende om, at § 64, stk. 3, er en forsøgsordning – det er en del af aktiveringsforliget af 12. maj 1992 – og ordningen havde sit udløb 31. december 1993, men kan det virkelig passe, at man herinde på Christiansborg laver en forsøgsordning helt uden at evaluere den? Er det praktisk, at man i fremsættelsen af et lovforslag og uden så meget som at nævne det i bemærkningerne sådan pist væk lader § 64, stk. 3, forsvinde og så oven i købet hævder, at der kun er tale om teknisk/redaktionelle ændringer?

Ikke engang i ministerens skriftlige fremsættelse er der så meget som én eneste antydning af, hvordan denne ordning er fordampet. Er det ikke lidt tyndt? For jeg kan da ikke i min vildeste fantasi tro, at embedsmandskorpset har sjuksket med det materiale, der er forelagt ministeren. Det ville ikke bare være tyndt, det ville næsten være pinligt.

Vi kan derfor i Det Konservative Folkeparti undre os lidt over materialets kvalitet samt den brugte praksis og derfor varmt anbefale ministeren at vise os imødekommenhed under de kommende forhandlinger.

Villy Søvnald (SF):

I modsætning til de to forudgående talere fra Venstre og Det Konservative Folkeparti synes jeg, det måske er lidt svært at hidse sig op til de helt store ideologiske armsving her. I virkeligheden drejer det sig om at flytte en paragraf til en anden, der er fuldstændig enslydende, sådan at man putter kommunalt formidlet dagpleje op under det børn og unge-område, hvor det i øvrigt naturligt hører hjemme. Det er jeg ikke i stand til at holde den helt store ideologiske tale om; det synes jeg egentlig al praktisk fornuft taler for.

Jeg vil gerne sige lidt om det andet, som der er lidt realitet i, nemlig forslaget om at bedre

klubtilbudene og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge. Jeg synes, Venstre i den meget ideologiske tale om det gode ved det frivillige børn og unge-arbejde, som SF i øvrigt er enig i, glemmer, at hovedproblemet jo er, at vi har en gruppe af børn og unge, der ikke deltager. Det er dem – også dem – vi taler om. Det er den tungeste gruppe af børn og unge, der af mange grunde ryger ud af fodboldklubben, fordi den har andre mål end at fastholde så mange børn og unge som muligt, f.eks. at spille i en højere række. Det er også meget legitimt, det giver bare et problem for nogle børn og unge. Det er dem, vi har som opgave at samle op i et forslag som dette her.

Hensigten med forslagens bestemmelser er så i øvrigt to ting, så vidt jeg kan læse dem: dels at styrke den generelt forebyggende indsats, dels at styrke den målrettede, støttede indsats over for børn og unge, og det var dem, jeg talte om, og som efter al erfaring ikke deltager i det frivillige arbejde.

Realiteten i forslaget er så, at man gennemfører en åbning på to punkter. Det første er, at deltagelsen kan være gratis. Det har vi stillet forslag om før, og det har der været mange argumenter imod. Vi er glade for, at det nu lykkes for SF at skabe forståelse for det fornuftige i at kunne se væk fra betalingen, hvis der i øvrigt er fornuft i at fastholde nogle børn og det er betalingen, der er problemet.

Det andet område, hvor man viser fleksibilitet, er adgangen til fjerne de snævre grænser for, hvor gamle børn må være, når de deltager, idet kommunerne nu får større mulighed for lokalt at tilrettelægge, hvordan de synes tilbudene bedst skrues sammen.

Hvis man i øvrigt skulle knytte nogle børnepolitiske kommentarer til det, ville jeg sige, at jeg synes, der er to ting, der er påfaldende. Den ene er, at de fleste kommuner har et børnepolitisk hul. Fra børnene forlader fritidshjemmene i 10-11-års-alderen, til de når en alder, hvor de deltager i ungdomsskolernes virksomhed, oplever vi i mange kommuner en række børn og unge, der ikke deltager. De har selvfølgelig også lov til at sige nej tak til tilbudene. Der er så også nogle, der deltager, som vi har været inde på, i det frivillige arbejde, og det er fint, men vi står tilbage med den gruppe i den periode, hvor kriminaliteten kommer frem, hvor konflikterne i forhold til myndigheder kommer frem, og i den forbindelse er der altså megen fornuft i at give de børn et struktureret tilbud, der alligevel, som

der lægges op til, er så frit, at det ikke er de bundne tilbud, vi kender fra de mindre børn.

Jeg vil så også nævne, at i stedet for at se en voldsom ideologisk modsætning mellem det frivillige børn og unge-arbejde og den offentlige indsats synes jeg, at det mange af de steder, hvor vi har lavet lokale pilotprojekter, har været meget sjovt at lave projekter, som begge parter fik fordel af. At få f.eks. et samarbejde mellem en klub for store børn og en fodboldklub, hvor kommunen havde den fordel, at man fik nogle store børn i gang med noget, der var godt for dem, og man måske kunne udnytte nogle lokalefaciliteter, som klubben havde. Klubben ville få to fordele: Den ene var, at den her helt naturligt ville få nogle medlemmer ind i klublivet, som det ofte er svært for klubber at rekruttere. For det andet, at den havde nogle børn og unge til at deltage i de praktiske arrangementer, der er i et klubliv.

Derfor skulle min opfordring være at lade være med at se dette her som voldsomt ideologiske modsætninger og prøve at se, om ikke det i virkeligheden er et forslag, der er med til at gøre den samlede børn og unge-indsats stærkere.

En anden grund til, at jeg ikke synes, det er nemt at vove sig helt op på de høje mærker, er, at de økonomiske konsekvenser af forslaget er beskrevet som følgende:

»Forslaget er forhandlet med de kommunale parter og medfører ikke ændringer i det økonomiske mellemværende mellem kommuner og stat.«

Det siger vel også noget om et forholdsvis beskedent ambitionsniveau, for nu at sige det mildt.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil blot sige til hr. Villy Søvndal, at det, jeg er inde på, er, at kommunerne er forskellige, og behovene er forskellige. Jeg synes, det skal fremgå af lovtæksten, at det, vi ønsker, er, at kravet om frivillige organisationer og foreninger skal opfyldes de steder, hvor det kan ske helt naturligt og fornuftigt. Altså at det er det, vi vil åbne mulighed for. Jeg synes ikke, der er så meget ideologi i det; det er snarere et spørgsmål om fornuft og om at undgå at »klientgøre« de personer og de unge mennesker, vi her taler om.

Tom Behnke (FP):

Forslaget har som nævnt været behandlet før, og lad mig i den forbindelse henvise til, hvad jeg

sagde et par gange i sidste samling, Folketings-tidende 1993-94, sp. 10548 m.fl. Lad mig også sige i den forbindelse, at første del af forslaget, der går ud på, at man får en adskillelse mellem den offentlige og den private pasning, jo er af redaktionel karakter og i virkeligheden uden betydning.

Det, man kan spørge sig selv om, er, hvorfor man, når nu man alligevel har taget sig sammen og fået flyttet rundt på tingene, så ikke tager skridtet fuldt ud og simpelt hen siger: Jamen private pasningsordninger er private pasningsordninger. Hvorfor ikke slippe de private pasningsordninger? Man fortsætter med at have et meget stramt greb om dem med kontrolforanstaltninger osv.

Det er min opfattelse, at hvis man mener noget med, at det skal være private børnepasninger, så lad dem være private, og lad det være op til forældrene som forbrugere at være dem, der kontrollerer, om forholdene er i orden. Det er forældrene, der selv har valgt, at de vil have passet deres børn det pågældende sted; så må det også være forældrene, der vurderer, om det er godt nok.

Den anden del handler om klubtilbud. Klubtilbudene eksisterer allerede i dag. Man kan spørge sig selv, hvad problemet er. Hvad er det, der har foranlediget, at socialministeren synes, det var så vigtigt et område, at vi er nødt til at have et helt lovforslag på dette punkt? Hvorfor skal vi overhovedet diskutere det? Er det, fordi der er kommuner, hvor det ikke kører helt så godt, som det måske burde gøre? Det fremgår ikke tydeligt af forslaget.

Man kunne også foranlediges til at tro, at det måske skyldes den undersøgelse, vi så for et års tid eller måske halvandet år siden, der viste, at kommunerne bruger meget forskellige beløb på dette område pr. indbygger, idet der er nogle kommuner, der bruger meget få penge på det, og andre, der bruger mange penge på det. Men den forskel på kommunerne skal der jo være, alene i betragtning af at der er forskel på kommunernes størrelse, er forskel på landkommuner og bykommuner og forskel på, hvor mange børn der er, hvor megen beskæftigelse der er, om der er arbejdsløshed osv. Så der er en række forskelle mellem kommunerne – forskelle, som skal være der, og som gør, at kommunerne selvfølgelig bruger forskellige pengebeløb pr. indbygger på dette område.

Men hvis problemet her i virkeligheden bunder i, at man har fundet én eller to kommuner,

der ikke lever op til deres forpligtelser, er det jo ikke et anliggende for Folketinget, men et anliggende for ministeren. Så må ministeren tage fat i de pågældende kommuner og sørge for, at de lever op til lovens intentioner og målsætning, så det ikke bliver noget, man skal trætte Tinget med.

Så for at sige det kort: For mig at se er forslagets første del kun en teknisk ændring og anden del unødvendig og overflødig. Hvad angår den første del af forslaget, er der ikke nogen, der kan have noget som helst imod, at vi flytter og laver en teknisk ændring. Men hvad angår anden del af forslaget, må jeg sige, at hvis det virkelig er unødvendigt og overflødigt, bør alle stemme imod; så bør det være noget, man ikke kan acceptere og godkende.

Men jeg glæder mig til at høre socialministerens svar på nogle af de spørgsmål, jeg her har stillet, og så kan det være, at udvalgsbehandlingen bringer så meget mere lys over sagen, at vi kan forholde os lidt mere nuanceret til det.

Lad mig slutte med at sige, at grunden til, at jeg har været lidt unuanceret i dag, selvfølgelig også er, at jeg som nævnt før kunne henvise til, hvad jeg sagde i sidste folketingssamling.

Bruno Jerup (EL):

Den første del af forslaget, som skulle være en teknisk ændring, hvor man skiller nogle ting ad i en paragraf, lyder umiddelbart fornuftigt; det har vi ikke nogen indvendinger imod. Men vi vil gerne spørge, om det nu er meningen, at den private dagpasning og private daginstitutioner samt det, der hedder kommunal dagpleje, ved hjælp af denne ordning skal sidestilles med de øvrige kommunale tilbud og institutioner. Vi vil gerne vide, om de private dagpasninger og private institutioner indgår i en sådan kommunal pasningsgaranti, og vi vil også godt vide, om det er meningen, at den kommunale dagpleje, som jo i sin tid kom ind som en nødløsning, nu skal gøres til en permanent ordning som en del af kommunernes tilbud.

Vi mener, det er vigtigt, at man prøver at holde fast i, at der skal være nogle tilbud til forældrene, så de har et reelt valg og ikke bliver tvunget til at tage en privat dagpasning eller en kommunal dagpleje, fordi der ikke findes andre tilbud. Som sagt: Der skal være mulighed for et reelt valg for forældrene, og der skal være pædagogisk uddannet personale på institutionerne.

Med hensyn til klubtilbudene er det et godt forslag, der betyder, at kommunerne nu får pligt til at sørge for klubtilbud. Jeg kunne godt tænke mig, at socialministeren i denne forbindelse ville svare mig på, om § 73 a betyder, at kommunerne nu pålægges en ekstra forpligtelse. Grunden til, at jeg spørger så direkte, er, at den tidligere socialminister benægtede, at det var det, der lå i paragraffen, og at den kun åbnede nogle muligheder. Jeg mener, det er vigtigt at fastholde, at § 73 a betyder ekstra forpligtelser og betyder, at man f.eks. ikke kan smide en ung ud af et klubtilbud, bare fordi der ikke bliver betalt, således som det gælder på daginstitutionsområdet, hvor det økonomiske og tilbudet er skilt ad. Det mener vi også skal gælde for klubområdet, og hvis det er meningen med det, vil det være et stort fremskridt i forhold til, hvordan det er i dag.

Samlet set er det et forslag, som vi støtter, men vi har som sagt nogle bemærkninger til det. Vi håber, socialministeren nu vil redegøre for, hvordan § 73 a skal forstås, og så må vi arbejde videre med det i udvalget.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige tak for de forskellige positive reaktioner, der har været, og jeg har lyttet mig til, at de betænkeligheder og bekymringer, der har været, egentlig er nogle, vi vil have en god mulighed for at få ryddet af vejen under udvalgsarbejdet.

Når vi i den første del af forslaget samler de offentlige pasningstilbud under det samme afsnit i bistanndsloven, er det et signal om, at den kommunale dagpleje ser ud til at være kommet for at blive, at vi kan tælle den med, når vi vurderer, om en kommune opfylder sine forpligtelser til at give pasningsgaranti, og at den kommunale dagpleje også skal være under et offentligt tilsyn af samme karakter som institutioner.

Under henvisning til hr. Tom Behnkes bemærkninger om den private dagpleje synes jeg, det er vigtigt, at vi også fastholder en offentlig forpligtelse til at føre et vist tilsyn, for det er ikke rigtigt, når hr. Tom Behnke siger, at forældrene selv har valgt det. Sådan er det jo ikke. Vi regner med, at der er en hel del forældre i de kommuner, hvor der er meget lange ventelister, der bliver nødt til at vælge en privat dagpleje, som de bestemt ikke altid er lige glade for. Der vil altid være brug for et offentligt tilsyn, men så meget desto mere, når der ikke er et frit valg.

Jeg skal sige til hr. Stefan G. Rasmussen, der også havde nogle betragtninger om den private

dagpleje og konsekvenserne af forslaget, at jeg tror, vi er nødt til at tage det spørgsmål mere detaljeret i udvalget, men for mig lød det, som om hr. Stefan G. Rasmussen havde overfortolket – for at sige det mildt – det, der sker med dette forslag.

§ 64, stk. 3, er en del af en 2-årig aftale, der simpelt hen er udløbet, og da aftalen ikke er blevet fornyet af Folketinget, skal den selvfølgelig heller ikke optræde i loven mere. Det var baggrunden for det.

Med hensyn til de andre spørgsmål, hr. Stefan G. Rasmussen var inde på, foreslår jeg, at vi vender tilbage til dem under udvalgsarbejdet.

Når det drejer sig om den del, der berører klubområdet, er udgangspunktet, at vi faktisk er i den paradoksale situation, at vi har en del store børn og unge, der går på gaden uden at bruge de fritidstilbud, der faktisk er, og vi har en del fritidstilbud, der bliver lukket, fordi de står mere eller mindre tomme. Det er bl.a. også en af forklaringerne på, hvorfor niveauet kan være forskelligt i de forskellige kommuner. Vi bruger simpelt hen ressourcerne på dette område forskert. Vi laver nogle gange fritidstilbud til store børn og unge, som de groft sagt ikke gider bruge. En af måderne at få ændret den situation på er at have nogle klare målsætninger, pålægge kommunerne at beskrive, hvad det egentlig er, de vil med deres fritidstilbud til børn og unge, og også give børn og unge mulighed for selv at få indflydelse på området. Det er det, der sker med forslaget her.

Så man kan sige, at vi ikke pålægger kommunerne nye byrder, og at der derfor heller ikke skal flere penge til, men vi giver dem nogle instrumenter til at anvende de penge, de allerede bruger, på en mere fornuftig måde.

De reaktioner, vi har fået, især fra de kredse, der arbejder med store børn og unge, har været overordentlig positive. De ser her en mulighed for at lave nogle bedre tilbud, der ikke mindst tiltrækker den gruppe børn og unge, der ellers flakker om på gader og veje, og ender i grupper, der har karakter af bander, som kan forøve skade på både sig selv og andre.

Så forslaget er lavet med særligt henblik på den gruppe børn og unge, der har allermost brug for fritidstilbud, og som bruger dem allermindst. Reaktionerne har som sagt tydet på, at vi har ramt rigtigt med dette forslag, hvor vi selv kommer med en målsætning for området, pålægger kommunerne at lave en slags formålsbeskrivelse, giver børn og unge indflydelse på,

hvad der skal ske i fritidstilbudene, og giver kommunerne mulighed for at lave tilbudene gratis.

Derfor kan jeg sige til hr. Villy Søvnald og også til hr. Bruno Jerup, at det er en af grundene til, at jeg tror, at vi her faktisk har mulighed for en bedre udnyttelse af de eksisterende ressourcer, sådan at der i de klubber, der i dag står halvtomme, nu kommer nogle flere børn og unge.

Med det synes jeg også jeg har svaret hr. Tom Behnke, der spurgte, hvorfor vi overhovedet skal diskutere dette emne. Jeg håber, det vil kunne overbevise hr. Tom Behnke om, at forslaget har en berettigelse, så Fremskridtspartiet i sidste ende vil stemme for det.

(Kort bemærkning).

Bruno Jerup (EL):

Først vil jeg takke for det klare svar om den kommunale dagpleje. Så vil jeg spørge socialministeren, om hun finder det rimeligt, at kommunen tilbyder en kommunal dagpleje, hvor der ikke er uddannet pædagogisk personale, som en del af det tilbud, man kan give forældre. Er det den fremtidige linje for socialministeren, at der ikke nødvendigvis skal være pædagogisk uddannet personale på institutionerne? For det kan hurtigt brede sig. Det er det ene.

Det andet spørgsmål, som socialministeren næsten kan svare ja eller nej til, er: Kan de unge smides ud af en klub, hvis det er sådan, at forældrene ikke betaler?

(Kort bemærkning).

Stefan G. Rasmussen (KF):

Når socialministeren mener, at jeg har overfortolket det, så kan det da godt være, men det var sådan set ikke en fortolkning. Det var en ren og skær konstatering af, at § 64, stk. 3, var forsvundet, og jeg gjorde i mit indlæg opmærksom på, at jeg var vel vidende om, at det var en forsøgsordning, der var en del af aktiveringsforslaget af 12. maj 1992.

Mit spørgsmål gik på, om en sådan forsøgsordning ikke skulle evalueres, og hvis den skulle evalueres, om det så ikke var værd at vide, hvorfor man nu har ladet den forsvinde. Det kunne jo være, at denne forsøgsordning havde givet så godt et resultat, at man burde indføre den, for den indebærer jo netop, at man kan etablere disse private dagplejeordninger, som jeg forstår at ministeren gerne ser som et supplement på billigere vilkår og dermed billigere

driftsbetingelser. Dermed får vi altså, som jeg også påviste det, en større fleksibilitet i vores sociale system.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne spørge socialministeren, som jeg også spurgte i mit indlæg: Vil ministeren være positiv over for i lovtæksten at beskrive det, som man antyder i bemærkningerne til lovforslaget, om, at kommunerne kan bygge deres ordninger på dette område op omkring de eksisterende fritidstilbud i private organisationer og foreninger på samme måde, som man så udmærket har beskrevet det i det lovforslag, vi lige har behandlet?

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne beklage over for hr. Erik Larsen, at jeg ikke fik svaret på det spørgsmål i første omgang, men det var i virkeligheden det, jeg tænkte på, da jeg til sidst sagde, at jeg syntes, mange af de indvendinger, der blev rejst, havde en sådan karakter, at jeg var overbevist om, at vi kunne få dem ryddet af vejen under udvalgsarbejdet.

Det er selvfølgelig magtpåliggende for regeringen, både når det drejer sig om dette område og for så vidt også det andet område, vi diskuterede – § 105 – at det er det offentlige, der har det fulde ansvar for, at de forpligtelser, der ligger bl.a. i lovgivningen, bliver opfyldt, men at det også er fuldstændig rigtigt, at der i dag er et meget nyttigt samspil med frivillige organisationer, som kan være et supplement og i virkeligheden også anspore det offentlige til at gå længere med at lave bedre tilbud, der opfylder nogle behov, man ellers ikke har været opmærksom på. Så jeg mener, det er et spørgsmål, vi må snakke videre om under udvalgsarbejdet.

Til hr. Bruno Jerup vil jeg sige: Det er rigtigt, at det er sådan i dag, at kommunerne kan visitere til kommunal dagpleje på samme måde som til institutioner, men det er også klart, at i takt med den udbygning af institutionerne, der finder sted, vil man efterhånden ende i et leje, hvor forældre vil have mulighed for stort set at få den pasningsform, de gerne vil have. I dag er det faktisk sådan, at mange forældre til de ganske små børn foretrækker kommunal dagpleje frem for institutioner, men det lykkeligste ville selvfølgelig være, at der var den form, man gerne ville have.

Til spørgsmålet om, hvorvidt unge kan smides ud af en klub eller et fritidstilbud, hvis forældrene ikke kan betale kontingentet, vil jeg spurgt på den måde sige nej. Men omvendt vil jeg sige, at hvis det er sådan, at der er en oplagt mulighed for at betale eller nogle helt bestemte, meget konkrete vilkår, der gør, at man siger, det er fuldstændig urimeligt, at der ikke bliver betalt kontingent, så har man den mulighed. Men der vil blive taget meget konkret stilling i hvert enkelt tilfælde, inden det eventuelt vil ske.

Til hr. Stefan G. Rasmussen kan jeg sige om forsøgsparagraffen, at så vidt jeg er orienteret, blev den stort set ikke brugt, men det er også noget, vi kan søge dokumentation for under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget.

Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 7: Forslag til lov om ophævelse af lov om butikstid.

Af Svend Erik Hovmand (V), Pernille Sams (KF) og Pia Kjærsgaard (FP).
(Fremsat 11/10 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Det lovforslag fra V, K og Z, som vi i dag behandler, er jo om ikke andet så i hvert fald enkelt, og det vil næppe kræve nogen stor vejledningsindsats af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Så langt, så godt!